

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni (Sayı 30/23, 4 Ağustos 2023)

Geçen hafta neler oldu?

- Enflasyondaki sekiz aylık düşüş trendi Temmuz ayında son buldu. TÜİK verilerine göre; tüketici fiyatları yıllık bazda yüzde 47,83 arttı, yıllık çekirdek enflasyon yüzde 56,09 oldu. Bağımsız araştırma grubu ENAG ise yıllık enflasyonu yüzde 122,88 olarak açıkladı.
- Dış ticaret açığı, temmuz ayında yüzde 15,7 yükselerek 12,4 milyar dolara çıktı. Böylelikle 7 aylık dış ticaret açığı 73 milyar doları aşmış oldu.
- Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) brüt rezervlerinde artış devam ederken net rezervlerde seçimden bu yana en hızlı düşüş dikkat çekti; net rezervler, 28 Temmuz haftasında 2,8 milyar dolar gerilemeyle 10,9 milyar dolar oldu. Öte yandan Merkez Bankası, seçimlerin yapıldığı Nisan-Haziran dönemini kapsayan yılın ikinci çeyreğinde rezervlerinden 132,23 ton altın sattı.
- Yüksek Askerî Şûra toplantısında Türk Silahlı Kuvvetleri'nin üst kademesi belirlendi. Genelkurmay Başkanlığına 2'nci Ordu Komutanı Orgeneral Metin Gürak atandı.
- Cumhurbaşkanı kararnamesiyle Süleyman Soylu döneminde göreve getirilen Ankara, İzmir, Bursa, Denizli, Erzurum, Edirne, Şanlıurfa ve Muğla'nın da aralarında bulunduğu 24 ilin emniyet müdürü görevden alındı. Hrant Dink cinayeti davasında yargılanan Engin Dinç Ankara Emniyet Müdürü oldu.
- Medya ve Hukuk Çalışmaları Derneği'nin (MLSA) hazırladığı "[Türkiye'de Gazetecilik: Güvende Hissetmiyorum](#)" başlıklı rapor, her 10 gazeteciden 9'unun kendisini güvende hissetmediğini ortaya koydu. Gazetecilerin yüzde 70,2'sinin 'gözaltına alınma ya da tutuklanma' endişesiyle çalıştığı belirtilen rapora göre; gazetecilerin büyük çoğunluğu yazdıkları ya da takip ettikleri haberler nedeniyle ya kolluk şiddetine uğruyor ya da hedef gösteriliyor.
- Anayasa Mahkemesi'nin istatistiklerine göre; yüksek mahkeme 2012'den bu yana 70 bin 58 başvuruda en az bir hakkın ihlal edildiğine, bin 166 başvuruda hak ihlali olmadığına karar verdi. İhlal kararının 56 bin 443'ünü makul sürede yargılanma hakkı oluştururken ihlal kararında ikinci sırada 3 bin 511 kararla ifade özgürlüğü hakkı yer alıyor. [Detaylar...](#)
- Anayasa Mahkemesi, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasını (HAGB) öngören kanun maddelerini iptal etti, karar 1 yıl sonra yürürlüğe girecek.
- Diyanet İşleri Başkanlığı, yargılanan siyasetçilerin "toplumun dini değerlerini temelden sarstığı" gerekçesiyle Kobani Davası'na katılma talebinde bulundu.
- FreewebTurkey'in paylaştığı verilere göre, Haziran ayında en az 582 içeriğe erişim engeli getirildi. Sansürlenmiş haberlerin büyük çoğunluğunun konusu yolsuzluk ve usulsüzlük olarak öne çıktı. [Detaylar...](#)
- İnsan Hakları Derneği, 2022 yılı içinde hapisanelerde en az 10 bin 789 ihlal tespit etti. Bir yılda en az 81 mahpus yaşamını yitirirken 19 mahpusun intihar ettiği iddia edildi, 25 mahpus şüpheli nedenlerle hayatını kaybetti. [Detaylar...](#)

- bianet'in verilerine göre; erkekler Temmuz'da en az 22 kadını öldürdü, en az 22 kadının ölümü de basına "şüpheli" olarak yansdı. [Detaylar...](#)

Haftanın ifade özgürlüğü gelişmelerinden hazırladığımız video bülten için [tıklayınız...](#)

Cumartesi Anneleri yine gözaltına alındı

Anayasa Mahkemesi'nin ihlal kararına rağmen, Cumartesi Anneleri'nin eylemi yine engellendi. Gözaltında kaybedilen yakınlarının akıbetini sormak ve faillerin yargılanması için 28 yıldır süren eylemin 957. haftasında, ellerinde karanfillerle Galatasaray Meydanı'na yürüyen Cumartesi Anneleri'ne yönelik polis müdahalesinin ardından 47 kişi gözaltına

aldı. Tunceli'de de Cumartesi Anneleri'ne destek amacıyla açıklama yapmak isteyen hak savunucularına polis müdahale etti, 7 kişi gözaltına aldı.

Yargıtay'dan Özgür Gündem dayanışmasına ceza

Yargıtay, Özgür Gündem gazetesiyle dayanışmak için başlatılan Nöbetçi Genel Yayın Yönetmenliği Kampanyasına katıldıkları için "örgüt propagandası" iddiasıyla hapis cezasına çarptırılan gazetecilerden Ayşe Düzkan ve Ragıp Duran'a verilen cezaları

onadı. Öte yandan Yargıtay; gazetenin yöneticileri ile yazarlarının yayınlanan yazılar nedeniyle "örgüt propagandası" ve "suç işlemeye alenen tahrik" suçlamalarıyla yargılandığı dosyada da mahkum edilen isimlerden Reyhan Hacıoğlu'na 1 yıl 3 ay, Hüseyin Güçlü ile Tahir Temel'e verilen 1 yıl 6 aylık hapis cezalarını da onadı.

Gazeteci Barış Pehlivan bir kez daha hapse giriyor

Libya'da yaşamını yitirdikten sonra Manisa'da defnedilen Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) görevlisinin cenazesine ilgili haber nedeniyle 3 yıl 9 ay hapis cezasına çarptırılan gazeteci Barış Pehlivan yeniden hapse girecek. Dosya kapsamında 6 ay cezaevinde kalan ve denetimli

serbestlik kapsamında tahliye edilen gazeteci, Yargıtay Üyesi Ömer Faruk Aydın'ın ismini kodlayarak yazdığı bir yazısından dolayı hakkında Mart ayında açılan bir davanın denetimli serbestliğini bozması gerekçesiyle 8 aylığına açık cezaevine gireceğini ifade etti.

Gazetecilere açılan dava

Diyarbakır ve Ankara merkezli soruşturmalarda gözaltına alınıp tutuklanan meslektaşları için Nisan ayında İstanbul'da düzenlenen açıklamada darp edilerek gözaltına alınan gazeteciler Eylem Nazlıer, Pınar Gayıp, Esra Soybir, Zeynep Kuray, Serpil Ünal ve Yadigar Aygün hakkında "2911 sayılı toplantı ve gösteri yürüyüşleri kanununa muhalefet" iddiasıyla Çalışan Gazeteciler Günü'nde İstanbul Anadolu

dava açıldı. Davanın ilk duruşması 10 Ocak 22. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülecek.

Akbelen'de yaşam savunucularına gözaltı

Kolluk koruması altında bir haftada binlerce ağacın yok edildiği Muğla'nın Milas ilçesindeki Akbelen Ormanı'nda kurulmak istenen maden ocağına karşı bölge halkının direnişi sürerken hafta boyunca jandarma protestoculara saldırmaya devam etti; toplamda en az 26 yaşam savunucusu gözaltına alındı. Ayrıca telefon ve internet erişimini engelleyen

sinyal kesicilerin kullanıldığı bölgede yaşananları sahada takip eden gazeteci Zeynep Kuray hakkında sosyal medya paylaşımları gerekçe gösterilerek soruşturma açıldı.

Leyla Zana'ya açılan dava

HDP Ağrı eski milletvekili Leyla Zana hakkında "örgüt propagandası yapmak" ve "Türkiye'yle savaş halinde olan bir devletten ödül alma" suçlamasıyla dava açıldı. Ankara 27. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından kabul edilen iddianamede milletvekili olduğu dönem yaptığı konuşmalar ve uluslararası

kuruluşlardan aldığı ödüller nedeniyle suçlanan Zana'nın yargılanmasına 7 Eylül'de başlanacak.

Halkı zehirlemişler

Migros'un 2019'da Kızılay Madensuyu'nda yoğun miktarda arsenik tespit ettiği ortaya çıktı. Arseniğin kanser gibi sağlık sorunlarına yol açtığını belirten Gıda Mühendisi Şık, "Kızılay yöneticileri suç işledi" dedi. Kızılay'ın fabrikasında maden suyunun depolandığı havuzların hijyenden uzak ve tartışma yaratacak görüntülerine de BirGün ulaştı.

Gazeteci İsmail Arı'ya açılan iki soruşturma takipsizlikle sonuçlandı

Kızılay'ın maden suyunda yoğun miktarda arsenik tespit edilmesini ve maden suyu fabrikasının görüntülerini "Halkı zehirlemişler" başlıklı haber ile kamuoyuna duyuran BirGün gazetesi muhabiri İsmail Arı hakkında

“dezenformasyon” suçlamasıyla açılan soruşturma takipsizlikle sonuçlandı.

Tarım arazilerinin kamulaştırılmasını protesto edenler gözaltına alındı

Hatay'ın Antakya ilçesine bağlı Dikmece köyünde Toplu Konut İdaresi'nin (TOKİ) yapacağı konutlar nedeniyle zeytinlikler ve tarım arazilerinin kamulaştırılmasıyla ilgili protestoya jandarma saldırdı, 7 kişi darp edilerek gözaltına aldı.

Valilikten Munzur Festivali'nde üç gruba sahne yasağı

Tunceli Valiliği, 21. Munzur Kültür ve Doğa Festivali'nde Grup Yorum, Grup İsyân Ateşi ve Veradardz Folk Grubu'nun sahne almasına yasak getirdi. Festival programından çıkarılan sanatçılardan Grup İsyân Ateşi üyeleri darp

edilerek gözaltına alındı ve il sınırları dışına çıkarıldı.

CHP'nin sergisine kaymakamlık engeli

Cumhuriyet Halk Partisi'nin (CHP) "muazZAM" adını taşıyan sergisine İstanbul Eyüpsultan Kaymakamlığı izin vermedi. Kaymakamlık gerekçe olarak, serginin “mitinge dönüşme ihtimalini” gösterdi.

Tiyatro oyunu hedef gösterildi

Tarsus Belediyesi'nin düzenlediği Tarsus Tiyatro Günleri kapsamında izleyiciyle buluşan, çeşitli fıkra ve skeçlerden oluşan müzikli komedi oyunu “Yıldızlar Altında Yaz Eğlencesi”, bazı medya organlarında ve sosyal medyada hedef gösterildi. Tarsus Belediye Meclisi'nin AKP'li üyesi Abdurrahman

Altınsucu ve Mersin Valiliği oyun hakkında "müstehcenlik" ve "dini değerlere hakaret" gerekçesiyle suç duyurusunda bulundu.

Dicle Fırat Gazeteciler Derneği Temmuz raporu

Dicle Fırat Gazeteciler Derneği, '[Temmuz 2023 Gazetecilere Yönelik Hak İhlalleri Raporu](#)'nu yayınladı. Raporun verilerine göre; bir aylık sürede en az 13 gazeteci gözaltına alındı, 1 gazeteci tutuklandı; 3 gazeteci hakkında yeni

soruşturma, 6 gazeteci hakkında yeni davanın açıldı. Temmuz ayında 21 ayrı davada 55 gazetecinin duruşmaları görüldü. Derneğin verilerine göre, Türkiye’de 1 Ağustos itibariyle 60 gazeteci cezaevinde...

Haftanın erişime engellenen haberleri

- Gazeteci Yıldız Tar'ın, Diyarbakır'da 18 gazetecinin iddianamesini hazırlayan savcı ve üye eşinin tayiniyle ilgili haberi paylaştıkları için gözaltına alınan meslektaşlarıyla ilgili kaleme aldığı ve Artı Gerçek'te yayımlanan "Dara düşen Atatürk'e sarılıyor" başlıklı köşe yazısı, Diyarbakır Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü'nün talebiyle Diyarbakır 1. Sulh

Ceza Hakimliği tarafından erişime engellendi.

- İstanbul'da devlet korumasındaki çocukların bir tarikatın kampına yollanmasıyla ilgili haberler, İstanbul 5. Sulh Ceza Hakimliği kararıyla erişime engellendi.
- Türk Hava Yolları (THY) yöneticilerine yüzde 41 oranında zam yapılması ve gelir vergilerinin şirket kasasından ödenecek olmasıyla ilgili Airport Haber'de yayımlanan "THY Yönetiminin zamlı maaş vergisi şirketten" başlıklı haber, İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği tarafından erişime engellendi.
- Yasadışı bahis suçundan hüküm giyen Veysel Şahin'in adının geçtiği haberler, İstanbul Anadolu 4. Sulh Ceza Hakimliği kararıyla erişime engellendi.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

*Adli tatil nedeniyle takip ettiğimiz davaların duruşmaları bulunmamaktadır